

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/20/2025
Identifikačné číslo spisu:	6125252391
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6125252391.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanému Y. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. X, R., o zaplatenie 5335,55 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 11Cn/2/2025, o nesúhlase Okresného súdu Senica s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 11Cn/2/2025 je Okresný súd Trnava.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica dňa 21.05.2025 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Senica z dôvodu, že platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému, pričom zo strany žalobcu bol podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o UK“).

2. Okresný súd Senica s postúpením sporu nesúhlasil a namietol, že nie je súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že v danom prípade je predmetom konania obchodnoprávny nárok, pretože žalobca uplatňuje svoj nárok z úverovej zmluvy č. SSU24/100496, podnikateľský úver pre fyzickú osobu, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom (podnikateľom) a žalovaným ako podnikateľom a dlžníkom, v dôsledku čoho je založená kauzálna príslušnosť podľa § 22 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

3. Z vyššie uvedených dôvodov Okresný súd Senica predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o (kauzálny) príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Senica na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Senica s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, je dôvodný.

5. Podľa ustanovenia § 22 CSP (Príslušnosť v obchodnoprávných sporoch), na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

6. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. Podľa ustanovenia § 2 ods. 27 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, sídlom Okresného súdu Senica je mesto Senica; jeho územný obvod tvorí územný obvod okresov Senica a Skalica. Okresný súd Senica má pracovisko v meste Skalica.

11. Podľa ustanovenia § 3 ods. 7 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, sídlom Krajského súdu v Trnave je mesto Trnava; jeho obvod tvoria obvody a) Okresného súdu Dunajská Streda, b) Okresného súdu Galanta, c) Okresného súdu Senica, d) Okresného súdu Trnava.

12. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej tiež „ObZ“), podnikateľom podľa tohto zákona je a) osoba zapísaná v obchodnom registri, b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

13. Podľa ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d) ObZ, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu

(§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

14. Predmetom konania začatého dňa 07.03.2025 je peňažný nárok vzniknutý v dôsledku neuhradenia dlžnej sumy z uzatvorenej zmluvy o úvere, stranami ktorej je úverový veriteľ (žalobca) a úverový dlžník (žalovaný). Právna úprava účinná od 01.06.2023 upravuje v § 22 CSP kauzálnu príslušnosť súdov v obchodnoprávných sporoch.

15. Vzťahy, ktoré sú taxatívne vymenované v citovanom § 261 ods. 6 ObZ, majú bez ohľadu na povahu účastníkov povahu obchodného záväzkového vzťahu, nakoľko sa jedná o tzv. absolútne obchodné záväzkové vzťahy. Najvyšší súd zdôrazňuje, že obchodnoprávny charakter vyššie vymenovaných záväzkov je zákonom daný bez ohľadu na povahu subjektov, teda bez ohľadu na povahu ich činnosti, t.j. či vznikajú pri podnikateľskej alebo inej činnosti. Z toho dôvodu aj spor, ktorý z takéhoto záväzku vyplynie, je nutné charakterizovať ako spor obchodnoprávny.

16. Odhliadnuc od vyššie konštatovaného obchodnoprávneho charakteru sporu, najvyšší súd pre odstránenie akýchkoľvek pochybností, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s novelou Občianskeho zákonníka, vykonanou zákonom č. 102/2014 Z. z., prostredníctvom ktorej bola do § 52 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník doplnená veta, v zmysle ktorej sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, dodáva, že žalovaný sa v tomto prípade nevyznačuje statusom spotrebiteľa. Z obsahu úverovej zmluvy vyplýva, že bola uzatvorená dňa 30.03.2024 medzi žalobcom (právnická osoba zapísaná v obchodnom registri) a žalovaným, ako fyzickou osobou podnikajúcou na základe živnostenského oprávnenia, zapísanou v živnostenskom registri, z ktorého vyplýva, že podnikateľský subjekt ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 22.02.2025, teda v čase uzatvorenia úverovej zmluvy požíval status podnikateľa. Taktiež zo záhlavia zmluvy o úvere explicitne vyplýva, že ide o podnikateľský úver. Vzhľadom na uvedené okolnosti teda nie je možné považovať žalovaného za spotrebiteľa. Nakoľko záväzkový právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným v tu posudzovanom spore vznikol v dôsledku porušenia zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. ObZ, uzatvorenej medzi podnikateľmi, pričom podľa § 261 ods. 6 ObZ ide o tzv. absolútny obchodnoprávny vzťah, potom aj nároky z tohto vzťahu vyplývajúce podliehajú režimu obchodného zákonníka, a teda v danom prípade ide o obchodnoprávny spor.

17. Keďže v danom prípade bolo najvyšším súdom zistené, že ide o obchodnoprávny spor, je zrejmé, že postup Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým postúpil spor Okresnému súdu Senica, nebol správny. Vzhľadom na to, že ide o obchodnoprávny spor, pri určení súdu príslušného na konanie v spore sa prednostne aplikuje § 22 CSP upravujúci kauzálnu príslušnosť súdu v obchodnoprávných sporoch. V danom spore je tak na konanie a rozhodnutie sporu kauzálny príslušný Okresný súd Trnava.

18. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Senica s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

19. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.